

Mariola Ferenc, Jolanta Szałkowska, Wojciech Śmigielski, Marek Wróbel

Podrzecze, woj. leszczyńskie. Stanowisko 3

Informator Archeologiczny : badania 21, 68

1987

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Druga część obiektu wydaje się należeć do kultury łużyckiej, na co wskazuje złobkowana część brzośca znaleziona na dnie jamy. Ponadto znaleziono w warstwie ornej i tuż pod nią ceramikę kultury Chłopice-Versele oraz kultury trzcinieckiej.

Badania będą kontynuowane.

PODRZECZE
woj. leszczyńskie
Stanowisko 3

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii Kultury Materialnej
Zakład Archeologii Wielkopolski w Poznaniu
Wojewódzki Ośrodek Archeologiczno-
Konservatorski w Lesznie

Badania prowadził Mariola Perenc, Jolanta Szaikowska, Wojciech Śmigiecki i Marek Mrdhal. Finansował NOAK w Lesznie i IHM PAN. Piąty sezon badań. Cmentarzysko kurhanowe ludności kultury łużyckiej ze środkowego okresu epoki brązu. Cmentarzysko ludności kultury przeworskiej z wczesnego okresu rzymskiego.

Prace prowadzono w południowozachodnim sektorze stanowiska oraz w strefie północnej i południowej; ich celem było rozpoznanie zasięgu obu cmentarzysk. Zbadano obszar 479 m² i odkryto 105 obiektów. Zasięg obu cmentarzysk pokrywa się w znacznej części, jednak groby kurhanowe wczesnołużyckie były zakładane raczej w centralnej strefie stanowiska wokół jego kulminacji, ludność kultury przeworskiej chowała natomiast swych zmarłych na całym obszarze.

Na cmentarzysku ze środkowej epoki brązu odkryto 4 obiekty, z których 3 były grobami kurhanowymi. W jednym z nich powiodło się nawet odkryć ślady nasypu ziemnego, nakrywającego konstrukcję kamienną w postaci bruku o średnicy 3 m. Inny grób zbudowany był z 3 bruków, które nakrywały nieckowaną jamę o średnicy 3,20 m, głęb. 80 cm. Wyjątkowym znaleziskiem w tym obiekcie była mała waza z pionowo kanelowanym brzoścem, zachowana w całości, zalegająca w części stropowej jamy.

Na szczególną uwagę zasługuje obiekt w postaci jamy średnicy 1,90 m, głęb. ok. 55 cm, w której ustawiony był pionowo duży kamień wys. 84 cm. Obiekt ten przypomina podobny obiekt odkryty w uh.r. w nim jednak kamień był znacznie większy. O pierwotnej funkcji tych obiektów trudno powiedzieć coś wiącającego na obecnym etapie badań. Niewątpliwie mają one jakiś związek z cmentarzem, zostały zlokalizowane w jego centrum.

Materiał ruchomy odkryty w grobach stanowiła wyłącznie ceramika, oprócz wspomnianego wyżej naczynia, zachowana w niewielkich fragmentach. Są to ułamki waz, mis, kubków/żbanków i garnków. Ogół materiału zabytkowego, tj. ceramika i odkryte w poprzednich latach ordoży z brązu, określa chronologię cmentarzyska na BrD/BaA1.

Na cmentarzysku kultury przeworskiej zbadano 101 obiektów, z nich: 67 grobów ludzkich, 1 grób zwierzęcy, 7 palenisk, 26 jam od słupów, nieokreślonych i zniszczonych. Odkryto 5 grobów popielnicowych i 52 groby jamowe. Do wyjątkowych znalezisk na cmentarzyskach ludności kultury przeworskiej należą groby zwierzęce. Na badanym cmentarzysku odkryto ich dotąd 4: 2 groby koni i 2 małych przeżuwaczy. Opierając się na wyposażeniu grobów popielnicowych można stwierdzić, że na cmentarzysku były w użyciu formy naczyń znane z innych cmentarzysk tej kultury. Były wśród nich 4 ceramiki gładkościennej naczynia wazowate, dwustoiłkowate o łagodnym zakamle, czarki ostro profilowane i półkuliste. Odrębną kategorię stanowią grubościenne garnki o powierzchni chropowatej. Znaczna większość narzędzi, broni i ozdób wykonana jest z żelaza. Ten zestaw wyposażenia pozwala określić chronologię cmentarzyska na fazę B1-2, niewielką liczbą grobów można datować na późny okres przedrzymski.